

**Мектепке дейінгі ұйымдардың басшылары, әдіскерлері мен педагогтерінің біліктілігін арттыру курстарының білім беру бағдарламаларын әзірлеу, келісу және бекіту
ҚАҒИДАЛАРЫ**

1. Жалпы ережелер

1. Осы мектепке дейінгі ұйымдардың басшылары, әдіскерлері мен педагогтерінің біліктілігін арттыру курстарының білім беру бағдарламаларын әзірлеу, келісу және бекіту қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңына, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2022 жылғы 27 тамыздағы № 157 бұйрығына, ҚР ОАМ «Балаларды ерте дамыту институты» республикалық мемлекеттік мекемесінің (бұдан әрі – Институт) Жарғысы мен басқа да нормативтік актілеріне сәйкес әзірленді.

Қағидалар Институтта педагог қызметкерлердің біліктілігін арттыру курстарының білім беру бағдарламаларын (бұдан әрі – Бағдарлама) әзірлеу, бекіту және бекіту тәртібін айқындайды.

2. Педагогтердің біліктілігін арттыру курстарының білім беру бағдарламаларын әзірлеу тәртібі

1. Бағдарламаларды әзірлеу Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы №348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандартының, Қазақстан Республикасы Білім Министрінің 2022 жылғы 9 қыркүйектегі № 394 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспарының, Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту Министрінің 2022 жылғы 14 қазандағы № 422 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасының және осы Қағидалардың талаптарын ескере отырып, мекеменің «Ғылыми-педагогикалық зерттеулер және мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту сапасының мониторингі» орталығы (бұдан әрі – ҒПЗМДТОСМ орталығы) жүзеге асырады.

2. Бағдарламаларды әзірлеу үшін педагогтердің қажеттіліктерін курс алдындағы зерттеу, педагогтердің біліктілігін арттыруға білім беру саласындағы уәкілетті органның (бұдан әрі – Уәкілетті орган) 007 «Мемлекеттік мектепке дейінгі білім беру ұйымдары кадрларының біліктілігін арттыру және қайта даярлау» бюджеттік бағдарламасы негіз болып табылады.

3. Бағдарламаны әзірлеу үшін:

1) ҒПЗМДТОСМ орталығы қолданыстағы талаптардың өзгеруі немесе толықтырулар мен өзгерістермен қайта қабылдануы тұрғысынан Қазақстан

Республикасының заңнамасына және нормативтік құқықтық актілерге талдау жүргізеді. Талдау нәтижелерін заңды қорытынды түрінде ресімдейді және одан әрі жұмыс істеу үшін қолданады.

2) ҒПЗМДТОСМ орталығы – педагогтердің кәсіби қиындықтары мен қажеттіліктерін анықтау мақсатында диагностика жүргізеді. Сапалы деректерді жинау педагогтермен олармен сұхбат және фокус-топтар арқылы мектепке дейінгі ұйымдардың тәрбиелеу мен оқыту процесіндегі қолданыстағы тәжірибелерін, дағдыларын зерделеу және қажет болған жағдайда сырттай бақылау арқылы жүзеге асырылады. Сандық деректерді жинау үшін мектепке дейінгі ұйым басшылары, методистері мен педагогтерімен сауалнама (онлайн) жүргізу және/немесе тестілеу арқылы жүзеге асырылады. Зерттеу әдістемесі, оның ішінде құралдар, іріктеу өлшемшарттары және зерттеу жүргізу рәсімдері бағдарламаның ерекшелігімен айқындалады. Диагностика нәтижелерін ақпараттық-талдамалық қорытынды нысанында ресімдейді.

3) заңдық және ақпараттық-талдамалық қорытынды негізінде мекеменің ғылыми-әдістемелік кеңесінің хаттамалық шешіммен рәсімделеді, хаттамаға Қазақстан Республикасының заңнамасы мен нормативтік құқықтық актілеріне және педагогтердің қажеттіліктеріне талдау жүргізген адамдар, сондай-ақ мекеме басшысы қол қояды.

4) Мекеме басшысының бағдарламаны әзірлеу мерзімдерін, бағдарламаның атауын, оқыту ұзақтығы мен нысанын, сондай-ақ бағдарламаны әзірлеу жөніндегі жұмыс тобының құрамын көрсете отырып, бағдарламаны әзірлеу туралы бұйрығына бастамашылық жасайды.

5) ҒПЗМДТОСМ орталығы бағдарламаларын әзірлеу үшін мекеменің басқа орталықтарының қызметкерлерін, жоғары оқу орындарының сала бойынша ғалымдарын, мектепке дейінгі ұйымдардағы практик мамандарды және басқа да сыртқы ұйымдардың қызметкерлерін тарта алады.

3. Бағдарлама мазмұнына қойылатын талаптар

5. Бағдарламаларда келесі бөлімдер бар:

- 1) жалпы ережелер;
- 2) глоссарий;
- 3) Бағдарлама тақырыбы;
- 4) Бағдарламаның мақсаты, міндеттері және күтілетін нәтижелері;
- 5) Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны;
- 6) оқу процесін ұйымдастыру;
- 7) Бағдарламаны оқу-әдістемелік қамтамасыз ету;
- 8) оқу нәтижелерін бағалау;
- 9) курстан кейінгі сүйемелдеу;
- 10) негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі.

«Жалпы ережелер» деген бөлім бағдарламаның өзектілігін және оның жалпы мемлекеттік басымдықтар мен әлемдік трендтермен байланысын ашады;

«Глоссарий» деген бөлімінде бағдарламада қолданылатын терминдер, олардың өзектілігі мен бірегейлігі келтірілген;

«Бағдарлама тақырыбы» бөлімі бағдарламаның жаңашылдық дәрежесін, білім беру жүйесінде аналогтардың болуын/болмауын талдауды сипаттайды.

«Бағдарламаның мақсаты, міндеттері және күтілетін нәтижелері» бөлімі бағдарламаның практикалық маңыздылығын, оқыту нәтижелерінің педагогтердің жұмыс тәжірибесіне әсерін сипаттайды.

«Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны» бөлімі бағдарламаның жоспарын қамтиды, күтілетін нәтижелердің бағдарламаның мақсаты мен міндеттерімен байланысын сипаттайды.

«Оқу процесін ұйымдастыру» бөлімі оқу процесінің форматын, сағат санын және оқыту нысандарын сипаттайды.

«Оқу-әдістемелік қамтамасыз ету» бөлімі теориялық материалмен, оқу материалын игеру жөніндегі тапсырмалармен, оларды өзін-өзі бағалау өлшемдерімен ұсынылған бағдарламаны іске асырудың дидактикалық тәсілін сипаттайды.

«Оқыту нәтижелерін бағалау» бөлімі пәндік саланың ерекшеліктеріне сәйкес оқу нәтижелерін бағалаудың тиімді әдістерін көрсетеді.

«Курстан кейінгі сүйемелдеу» бөлімі курстан кейінгі сүйемелдеудің форматын, формалары мен әдістерін сипаттайды.

«Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі» бөлімі соңғы 5 жылдағы өзекті отандық және шетелдік басылымдарды қамтиды.

6. Бағдарламалар мынадай тәртіппен ресімделеді

Мәтін келесі параметрлерді ескере отырып *.docx форматында қағаз немесе электрондық бланкіде басылады:

- 1) қаріп – «Times New Roman» өлшемі 14 pt;
- 2) жоларалық интервал - біреулік;
- 3) абзацтық шегінісі (бірінші жолдың шегінісі) - 1,25 сантиметр;
- 4) сол жақтағы жиегі - 2,5 сантиметр, оң жақтағы жиегі - 1,5 сантиметр, колонтитулдар - 2,5 сантиметр.

7. Бағдарламаларды ҒПЗМДТОСМ орталығының ұсынысымен Институттың www.irrd.kz сайтында жария талқылау үшін Ақпараттық талдау орталығының (АТО) орналастырады.

Институт уәкілетті пайдаланушылардан талқыланатын бағдарламаға қатысты ұсыныстарды, ескертулерді немесе ұсынымдарды алғаннан кейін бағдарламаны әзірлеуші жұмыс тобы интернет-порталда ескертулерді, ұсынымдарды енгізу немесе негіздемелерден бас тарту туралы жауап береді. Жобаларды жария талқылау мерзімі сайтта орналастырылған күннен бастап 10 (он) жұмыс күнін құрайды.

4. Педагогтердің біліктілігін арттыру курстарының білім беру бағдарламаларын келісу тәртібі

8. Бағдарламаны келісу үшін Уәкілетті органға мынадай құжаттарды электронды форматта жолдайды:

біліктілікті арттыру ұйымының ресми бланкісіндегі ілеспе хат;
Бағдарлама жобасы;
Қағидалардың 5-тармағының 3) тарақшасына сәйкес хаттаманың көшірмесі;

Қағидалардың 4-тармағының 4) тарақшасына сәйкес бұйрықтың көшірмесі;

жария талқылау үшін мекеменің интернет-порталында орналастырылған Бағдарлама жобасына белсенді сілтеме, скрин.

9. Уәкілетті орган бағдарламалар келіп түскен күннен бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде оларды сараптама кеңесіне жібереді.

10. Сараптамалық кеңестің Бағдарлама жобасын қарау мерзімі - 15 жұмыс күні. Бағдарлама жобасын қарау қорытындысы бойынша сараптама кеңесі сараптама қорытындыны қалыптастырады, оны Уәкілетті органға және біліктілікті арттыру ұйымына жібереді. Сараптамалық қорытындыда мынадай шешімдердің бірі болуы тиіс:

бағдарламаны келісу;

пысықтауға қайтару;

бағдарламаны келісуден бас тарту.

Бағдарлама жобасы осы Қағидалардың 4, 5, 6 және 7-тармақтарына сәйкес келген сараптама кеңесі Бағдарламаны келісу туралы сараптама қорытындысын береді.

Бағдарлама жобасы осы Қағидалардың 5 және 6-тармақтарына сәйкес келмеген кезде Сараптама кеңесі Бағдарламаны пысықтауға қайтару туралы сараптама қорытындысын береді. Өңделген Бағдарлама жобасындағы ескертулер толық жойылмаған жағдайда Бағдарламаны келісуден бас тарту туралы сараптамалық қорытынды беріледі.

Бағдарлама жобасы осы Қағидалардың 4, 5, 6 және 7-тармақтарына сәйкес келмеген кезде сараптамалық кеңес Бағдарламаны келісуден бас тарту туралы сараптамалық қорытынды береді.

Сараптамалық қорытындыда Сараптамалық кеңес отырысы хаттамасының күні мен нөмірі көрсетіледі.

11. Институт Бағдарлама жобасын пысықтау қажеттілігі туралы қорытынды алғаннан кейін сараптамалық қорытындыны ресми алған күннен бастап 15 жұмыс күні ішінде осы Қағиданың 4 тармағының 3), 4) тармақшаларында көрсетілген құжаттарды қайта жаңарту қажеттілігінің пысықтайды және қайта келісуге жібереді.

5. Педагогтердің біліктілігін арттыру курстарының білім беру бағдарламаларын бекіту туралы

12. Бағдарламалар Сараптамалық кеңестің келісу туралы шешімін алғаннан кейін үш жұмыс күні ішінде педагогтердің біліктілігін арттыру ұйымының сондай-ақ Мекеменің бұйрығымен, бекітіледі.

13. Бекітілген ҒПЗМДТОСМО бағдарламалары АТО техникалық қолдауымен бағдарламалар бекітілген күннен бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде мекеменің www.irrd.kz сайтында орналастырылады.

14. ҒПЗМДТОСМО үш жылда кемінде 1 рет бекітілген бағдарламаларды қайта қарауды жүзеге асырады.

Олардың тиімділігі мен өзектілігін арттыру мақсатында бекітілген бағдарламалардың қайта қарау үшін:

1) ҒПЗМДТОСМ Орталығы Қазақстан Республикасының заңнамасына және нормативтік құқықтық актілерге талдау жүргізеді;

2) мекеменің талдау және мониторинг жүргізетін мамандары білім беру бағдарламаларының тиімділігіне мониторинг нәтижелеріне талдау жүргізеді және оларды хаттамамен рәсімдейді;

3) ҒПЗМДТОСМ Орталығы бағдарламаны қайта қарау (жаңарту немесе күшін жою) туралы шешім қабылдайды және бұл шешімді мекеме директорының бұйрығымен рәсімдейді, осы Қағидалардың 2-7-тармақтарын сақтай отырып, бекітілген бағдарламаларды кемінде үш жылда 1 рет қайта қарауды жүзеге асырады.

6. Бағдарламаларға құқықтар

15. Заңнамаға сәйкес, егер авторлық шартта өзгеше көзделмесе, бағдарламаларға барлық мүліктік (айрықша) құқықтар мекемеге тиесілі болады.

7. Қорытынды ережелер

16. Осы Қағидаларға өзгерістер, толықтырулар енгізу және жаңа редакцияда қабылдау Институт директорының бұйрығымен жүзеге асырылады.